

บทที่ 4

การบริโภคผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่

การวิจัยเรื่อง “โครงการวิจัยและพัฒนา เครื่องข่ายผู้บริโภคผักปลอดสารพิษที่มีต่อการสนับสนุนการผลิตผักปลอดสารพิษของเกษตรกร จังหวัดเชียงใหม่” ครั้งนี้จำเป็นต้องศึกษาถึงข้อมูลเกี่ยวกับบริบทกลุ่มผู้บริโภคเพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมผู้บริโภคผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาเครือข่ายผู้บริโภคผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ อันได้แก่ พฤติกรรมผู้บริโภคโดยทั่วไป การบริโภคผักปลอดสารพิษใน จังหวัดเชียงใหม่ รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับบริบทและศักยภาพกลุ่มผู้บริโภคผักปลอดสารพิษใน จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 พฤติกรรมผู้บริโภคโดยทั่วไป

ในปัจจุบันคนส่วนใหญ่หันมาดูแลสุขภาพในเรื่องของการบริโภคมากขึ้น การบริโภคผักปลอดสารพิษก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ผู้คนหันมาสนใจในการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษมาบริโภค แต่เราจะทราบได้อย่างไรว่าผักที่ซื้อมาบริโภคนั้นปลอดภัยจริง อาศัยการสังเกตว่าผักที่มีใบเป็นรูนั้นเป็นเครื่องบ่งชี้จะเพียงพอหรือไม่ คำตอบที่ดีที่สุดคงต้องมาจากผู้ปลูก และการลดสารพิษที่ติดมากับผักด้วยการล้างผักเพื่อให้แน่ใจได้ว่าล้างเอาสารพิษที่ตกค้างออกจากผักแล้ว แต่เนื่องจากผู้คนส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตที่เร่งรีบ เวลาจึงเป็นข้อจำกัดของการเอาใจใส่ดูแลสุขภาพ เช่นในเรื่องของการล้างสารพิษออกจากผักก่อนนำมาบริโภค อาจมีการล้างสารพิษออกไม่หมด ทำให้เกิดสารพิษตกค้างในผัก ผู้บริโภคที่นำผักไปบริโภคอาจก่อให้เกิดการสะสมสารพิษในร่างกายและเป็นอันตรายต่อสุขภาพได้เช่นกัน

4.1.1 สาเหตุของการเกิดพิษตกค้างในผัก

- (1) การใช้สารเคมีกำจัดโรคและแมลงในปริมาณมากเกินไปจนเกินความจำเป็น
- (2) การเก็บเกี่ยวผลผลิตก่อนครบกำหนดเก็บเกี่ยว ทำให้สารเคมียังสลายตัวไม่หมด
- (3) สารเคมีที่ตกค้างอยู่ในสิ่งแวดล้อม เช่น ดิน น้ำ ฯลฯ จะเข้าไปสะสมในพืชผัก ซึ่งยากต่อการกำจัดหรือลดปริมาณลง

4.1.2 เคล็ดลับในการบริโภคผักให้ปลอดภัยจากสารพิษ

- (1) กินผักตามฤดูกาล ไม่ควรกินผักซ้ำเป็นเวลานาน
- (2) หั่นไปกินผักพื้นบ้าน
- (3) พื้ดพิดันในการล้างผักให้มากขึ้น
- (4) ซื้อผักปลอดสารพิษที่มีการตรวจสอบและรับรองจากหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ
- (5) ปลูกผักกินเองนอกจากประหยัดแล้วยังปลอดภัยจากสารเคมีด้วย

4.1.3 ประเภทของผักเพื่อการบริโภค

ประเภทของผักที่นิยมบริโภคกันทั่วไป ได้แก่

- (1) ผักเกษตรอินทรีย์ (Organic Farming) หรือที่เรียกว่า “ผักออร์แกนิกส์”
เป็นผักที่ปลูกด้วยวิธีธรรมชาติ ไม่ใช้สารเคมีใดๆ ทั้งสิ้น การผลิตจะเน้นใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ ส่วนการกำจัดศัตรูพืชจะใช้สารที่ผลิตจากธรรมชาติ จึงปลอดภัยต่อสุขภาพและไม่ทำลายสภาพแวดล้อม
- (2) ผักปลอดสารพิษ (Pesticide Free)
เป็นผักที่เน้นการควบคุมการใช้สารเคมีในการปลูก โดยไม่ใช้สารเคมีในการกำจัดแมลง แต่ยังคงใช้ปุ๋ยเคมี และฮอร์โมนเร่งผลผลิต หากแต่เป็นสารเคมีที่ไม่เป็นอันตรายต่อร่างกาย ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวจะต้องมีสารพิษตกค้างไม่เกินปริมาณที่กำหนดไว้ เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค
- (3) ผักปลอดภัยจากสารพิษ หรือผักอนามัย (Pesticide Safe)
เป็นผักที่รู้จักโดยทั่วไปเรียก “ผักกางมุ้ง” ผักประเภทนี้ ยังคงใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อการเจริญเติบโต และใช้สารกำจัดแมลง แต่จะเป็นสารเคมีที่มีพิษตกค้างในระยะสั้น และหยุดฉีดพ่นสารเคมีก่อนวันเก็บเกี่ยว ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้
- (4) ผักไฮโดรโปนิกส์ (Hydroponics)
การปลูกผักประเภทนี้เป็นการปลูกโดยใช้น้ำแทนดิน โดยผสมสารอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตลงในน้ำ รากพืชที่สัมผัสน้ำจะดูดซึมสารอาหารที่สะสมไว้ที่ใบ ส่วนรากที่ไม่สัมผัสน้ำ จะทำหน้าที่รับออกซิเจน ผักที่นิยมปลูกประเภทนี้จะเป็นผักสลัดพันธุ์ต่าง ๆ ซึ่งต้องนำเมล็ดพันธุ์เข้าจากต่างประเทศ

4.1.4 คุณค่าของผัก

พฤติกรรมกรบริโภคผักของประชาชนส่วนหนึ่งมาจากแนวคิดเรื่อง คุณค่าของผัก ซึ่งพบว่าผักที่สด และสะอาด มีคุณค่าทางอาหารหลายประการ ได้แก่

(1) ผักใบเขียว และผักสีต่าง ๆ

ผักเหล่านี้จัดอยู่ในอาหารหลักหมู่ที่ 3 ซึ่งเราจำเป็นต้องรับประทานทุกวัน เพื่อให้ได้สารอาหารครบถ้วนตามความต้องการของร่างกาย โดยอาหารจำพวกผักต่าง ๆ นี้จะให้คุณค่าสารอาหารในเรื่องของวิตามิน เกลือแร่ และใยอาหาร

(2) วิตามิน

ในผักนั้นจะมีวิตามินอยู่ 2 ชนิดคือ ชนิดที่ละลายในน้ำ ชนิดที่ละลายในไขมัน ได้แก่ เบต้า-แคโรทีนซึ่งจะสามารถเปลี่ยนเป็นวิตามินเอ และช่วยทำให้เยื่อต่าง ๆ ในร่างกายแข็งแรง เช่น เยื่อตา ที่จะช่วยทำให้การมองเห็นที่มีแสงสลัวดีขึ้น และยังเป็นสารต้านอนุมูลอิสระอีกด้วย

(3) วิตามินซี

เป็นตัวช่วยในการสร้างสารคอลลาเจนซึ่งเป็นโปรตีนที่ช่วยเสริมสร้าง และเชื่อมโยงเซลล์เข้าด้วยกัน ซึ่งมีผลทำให้เนื้อเยื่อแข็งแรงขึ้น กระชับ และไม่หย่อนยาน ป้องกันยังหลอดเลือดไม่ให้แตกง่าย เป็นเหตุให้บาดแผลหายเร็วขึ้น และยังเป็นตัวช่วยต้านอนุมูลอิสระเช่นเดียวกัน

(4) เกลือแร่ และเหล็ก

เป็นส่วนประกอบของฮีโมโกลบินในเม็ดเลือด ถ้าร่างกายของคนเราขาดธาตุเหล็ก ก็จะทำให้เรารู้สึกอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย กว่าคนปกติ และยังจะทำให้ร่างกายของเราดูซีดเขียว และเป็นโรคโลหิตจางอีกด้วย นอกจากนี้ธาตุเหล็กยังจำเป็นต่อสมองของคนเราในทุกช่วงอายุอีกด้วย ดังนั้นคนที่ขาดธาตุเหล็กเป็นเวลานาน ก็จะทำให้ความสามารถในการเรียนรู้ สมาธิ และความจำลดลงได้

(5) แคลเซียม

ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างกระดูก และฟันให้แข็งแรง ปริมาณของแคลเซียมนั้นจะมีการสลาย และจะถูกสร้างขึ้นมาเพื่อทดแทนอยู่ตลอดเวลา แต่ในช่วงของผู้สูงอายุอัตราการสลายตัวจะสูงขึ้น ดังนั้นผู้สูงอายุจึงควรที่จะรับประทานแคลเซียมให้เพียงพอเพื่อป้องกันการเกิดโรคกระดูกพรุน ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้กระดูกแตกหักได้ง่าย

(6) โยอาหาร

ในพืชผักนั้นมีโยอาหารอยู่ 2 ประเภท คือ ชนิดที่ละลายในน้ำ และที่ไม่ละลายในน้ำ โยอาหารที่ละลายในน้ำนั้นเมื่อรวมตัวกับน้ำจะมีลักษณะเป็นวุ้น และจะจับสารต่างๆ เช่น น้ำตาล คอเรสเตอรอล และน้ำดีไว้ไม่ให้ไหลไป ช่วยลดการดูดซับเข้าสู่กระแสเลือด ซึ่งเป็นผลดีกับผู้ที่ เป็นโรคเบาหวาน และมีคอเรสเตอรอลในเลือดสูง โยอาหารที่ไม่ละลายในน้ำนั้นจะช่วยอุ้มน้ำ และเพิ่มปริมาณกากอาหาร กระตุ้นให้ลำไส้บีบตัว ช่วยให้การถ่ายอุจจาระดีขึ้น ลดเวลาการคั่งค้าง ของกากอาหาร และสารพิษในร่างกาย ช่วยลดอาหารที่อ้วน ริดสีดวงทวารหนัก และมะเร็ง ลำไส้ได้อีกด้วย นอกจากนี้โยอาหารยังเพิ่มปริมาณอาหารทำให้เรารู้สึกอิ่มก่อนที่จะรับประทาน ข้าวหรือแป้งเกินความต้องการของร่างกาย ซึ่งเป็นการช่วยในเรื่องของการควบคุมน้ำหนักได้ดี อีกด้วย

4.1.5 การพิจารณาเลือกซื้อผักที่ปลอดภัยจากสารพิษ

ควรพิจารณาถึงประเด็นในการเลือกซื้อผัก ดังนี้

- (1) เลือกซื้อผักที่มีความอ่อนแก่ให้เหมาะสมกับการบริโภคซึ่งขึ้นอยู่กับชนิดของผัก
- (2) เลือกซื้อผักตามฤดูกาล จะได้ผักที่มีคุณภาพดี ราคาถูก
- (3) เลือกซื้อผัก ที่ขนาด ลักษณะ รูปร่าง สีสด และความสด
- (4) เลือกซื้อผักที่ไม่มีคราบขาว ของสารเคมี และสังเกตตามซอกใบของผัก

ชนิดต่างๆ ด้วย

4.1.6 การรับประทานผักที่ถูกต้องและคุ้มค่า

ในการเลือกซื้อผักที่ถูกต้องและคุ้มค่านั้น ผู้บริโภคควร

(1) การเลือกผักให้เลือกรับประทานผักที่มีตลอดทั้งปีหลากหลายชนิด ทั้งผัก ฝักบ้าน และผักเศรษฐกิจ ดังนั้นเราจึงควรที่จะเลือกซื้อผักที่ปลูกโดยวิธีธรรมชาติ และออกตาม ฤดูกาล เพราะนอกจากจะปลอดภัยจากสารเคมีแล้ว เรายังได้ผักที่สด รสชาติอร่อย และยังมีราคา ที่ถูกอีกด้วย

(2) สำหรับผักเศรษฐกิจนั้น จะมีการปลูกในปริมาณมาก มีการใช้ปุ๋ยเคมี และ สารเร่งการเติบโต และยังมีสารฆ่าแมลงอีกด้วย ดังนั้นเราจึงควรเลือกซื้อผักที่ปลอด สารพิษ ถึงแม้ว่าในปัจจุบันยังมีราคาที่ยังค่อนข้างสูง

แต่ในอนาคตข้างหน้า ราคาจะมีการปรับตัวต่ำลงตามปริมาณของผู้บริโภค และการส่งเสริมของภาครัฐ

(3) ควรเลือกผักที่สด ไม่มีรอยชำหรือแตก ใบควรจะมีรอยเจาะของแมลงบ้าง เพื่อแสดงว่าเป็นผักที่ไม่มียาฆ่าแมลงปนเปื้อน ไม่มีรอบคราบสีขาว เพราะอาจจะมีสารพิษตกค้าง

เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อผักได้อย่างถูกต้องตามฤดูกาล นักวิจัยได้ทำตารางการเลือกซื้อผักตามฤดูกาลไว้ดังตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงรายละเอียดของผักตามฤดูกาล

ฤดูกาล	ผักตามฤดูกาล
กุมภาพันธ์-พฤษภาคม (ฤดูร้อน)	คะน้า กวางตุ้ง ผักกาดหอม ผักบุ้ง แดงกวา ชะอม บวบ และดอกแค
มิถุนายน – กันยายน (ฤดูฝน)	คะน้า กวางตุ้ง ผักกาดหอม ผักบุ้ง แดงกวา ชะอม บวบ มะระ หน่อไม้ ตำลึง ถั้วฝักยาว ต้นหอม ผักชี
ธันวาคม - มกราคม (ฤดูหนาว)	ผักกาดขาว กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บร็อกโคลี สลัดแก้ว ตั้งโอ๋ ปวยเล้ง ถั้วแขก ถั้วพู ถั้วดินเตา มะเขือเทศ หอมหัวใหญ่ กระเทียม พริกชี้ฟ้า พริกหวาน หัวไชเท้า แครอท ฟักทอง

ที่มา : จากการสำรวจ

4.1.7 การรับประทานผักให้ได้ประโยชน์

มีวิธีการรับประทานดังนี้

- (1) รับประทานผักสดจะได้รับสารอาหารมากกว่าผักที่ผ่านกระบวนการหุงต้ม
- (2) รับประทานผักให้หลากหลายเพื่อที่จะได้รับสารอาหารต่าง ๆ ครบถ้วน
- (3) ใช้น้ำมันพืชในการประกอบอาหาร เพื่อให้ได้ประโยชน์จากวิตามินชนิด

ละลายในไขมันที่มีในผัก

4.1.8 ส่วนของผักที่นิยมนำมารับประทาน

มีรายละเอียด ได้แก่

(1) ใบ, ก้าน, ยอด : ตำลึง คენห่า กวางตุ้ง ผักบุ้ง ผักกาด กระถิน ชะอม ชะพลู ผักโขม
ต้นหอม ผักชี

(2) ดอก : ดอกแค ดอกโสน ดอกขจร บร็อคโคลี่ กะหล่ำ สะเดา หัวปลี

(3) ผล : มะเขือ มะเขือเทศ แตงกวา ฟักทอง พริก บวบ น้ำเต้า มะระ กระเจี๊ยบมอญ

(4) ผัก : ถั้วผักยาว ถั้วลันเตาผักอ่อน ถั้วพู มะรุม

(5) เมล็ด : เมล็ดถั้วลันเตา สะตอ

(6) ราก, หัว : แครอท หัวผักกาดขาว

4.1.9 การล้างผัก

วิธีการล้างผักอย่างง่าย ๆ ให้ผักสะอาด คือ

(1) ควรล้างผักก่อนจะทำการตัด ปอกหรือหั่น

(2) เลือกส่วนที่เสียหรือชำออก ล้างดินหรือสิ่งปนเปื้อนที่เห็นด้วยตาเปล่าให้หมด

(3) แช่ในน้ำสะอาด ประมาณ 30-1 ชั่วโมง หรืออาจจะแช่ในน้ำที่มีสารผสมอื่น ๆ

เช่น โซเดียมไบคาร์บอเนต น้ำส้มสายชู หรือน้ำยาล้างผักที่ต้องการจะรับประทานสด ๆ

(4) ล้างด้วยน้ำสะอาดอีก 1-2 ครั้ง หรือใช้น้ำที่ไหลจากก๊อก

4.1.10 วิธีการล้างผักเพื่อลดปริมาณสารพิษ

วิธีการล้างผักเพื่อลดปริมาณสารพิษในผัก มีวิธีการและขั้นตอนที่ละเอียด
พอสมควร ตามที่สำนักงานสาธารณสุข ได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการในการลดปริมาณสารพิษ
ในผัก แสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงวิธีการล้างผักเพื่อลดปริมาณสารพิษ

วิธีการล้างผัก	ลดปริมาณสารพิษ (ร้อยละ)
1. ใช้ผงฟู (โซเดียมไบคาร์บอเนต) 1 ช้อนโต๊ะ ผสมน้ำ 4 ลิตร แช่นาน 5 นาที แล้วนำไปล้างด้วยน้ำสะอาดอีกครั้ง	90 - 95
2. ใช้น้ำส้มสายชู 5% 1 ช้อนโต๊ะ ผสมน้ำ 4 ลิตร แช่นาน 10 - 15 นาทีแล้วล้างด้วยน้ำสะอาด	60 - 70
3. ล้างผักด้วยน้ำสะอาดหลาย ๆ ครั้งโดยล้างให้น้ำไหลผ่าน นาน 2 นาที ในระหว่างนั้นใช้มือถูใบและก้านผักด้วยจะ ทำให้ผักสะอาดมากขึ้น	54 - 63
4. ลอกหรือปอกเปลือกชั้นนอกของผักออกทั้งเด็ดผักเป็นใบ ๆ แล้วแช่น้ำสะอาดนาน 10 - 15 นาทีแล้วล้างด้วยน้ำสะอาด	27 - 72
5. ใช้ความร้อน ต้มหรือลวกผัก	48 - 50
6. ใช้ด่างทับทิม 20 - 30 เกล็ด ผสมน้ำ 1 กระละมัง (20 ลิตร) แช่นาน 10 นาทีแล้วล้างด้วยน้ำสะอาด	35 - 43
7. ใช้น้ำปูนใส แช่นาน 10 นาที แล้วล้างด้วยน้ำสะอาดอีกครั้ง	34 - 52
8. ใช้เกลือป่น 1 ช้อนโต๊ะ ผสมน้ำ 20 ลิตร แช่นาน 10 นาที แล้วล้างด้วยน้ำสะอาด	30 - 50
9. แช่น้ำซาวข้าว นาน 10 นาที แล้วล้างด้วยน้ำสะอาดอีกครั้ง	29 - 38

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุข, 2550

4.2 พฤติกรรมการบริโภคผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่

ทิศทางการบริโภคผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคทั่วไปใน จากการสำรวจของหลาย ๆ หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะผู้บริโภคผักปลอดสารพิษในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่ง ปัจจุบันมีอยู่หลายกลุ่มด้วยกัน ได้แก่ ผู้บริโภครายเดี่ยวในครัวเรือน และกลุ่มผู้บริโภคอาหารเจ อาหารมังสวิรัต กลุ่มผู้บริโภคเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีความต้องการบริโภคผักที่สะอาดปลอดภัย จากสารเคมีต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช หรือแม้กระทั่งการใช้ปุ๋ยในการผลิต ผักนั้น หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนได้ทำการสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมของผู้บริโภค ผักปลอดสารพิษ สามารถสรุปผลการสำรวจได้ ดังนี้

4.2.1 ผลการศึกษาถึงพฤติกรรมการบริโภคผักปลอดสารพิษในจังหวัดเชียงใหม่ ปี 2545

การวิจัยนี้จัดทำโดยศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (กุศล ทองงาม และคณะ, 2545)

ผลการสำรวจพบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความต้องการผักปลอดสารพิษที่ผลิตโดย ไม่ใช่ทั้งสารเคมีและปุ๋ยเคมี สูงถึงร้อยละ 54 แสดงว่า ปัจจุบันนี้ ผู้บริโภคมีความใส่ใจในสุขภาพ ของตนเองเป็นอย่างมาก แต่ผักปลอดสารพิษที่ไม่ใช่ทั้งสารเคมีและปุ๋ยเคมี กลับมีน้อย ไม่เพียงพอแก่การบริโภค

ดังนั้นหากมีการนำเอาความต้องการของผู้บริโภคผักปลอดสารพิษ (Demand) เชื่อมโยงเข้ากับเกษตรกรผู้ผลิตผักปลอดสารพิษ (Supply) เข้าด้วยกันแล้ว จึงเกิดแนวคิดในการ กระตุ้นให้กลุ่มผู้บริโภคผักปลอดสารพิษ ได้มีส่วนร่วมและสนับสนุนการผลิตผักปลอดสารพิษ เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจและความมั่นใจให้กับผู้ผลิตในการพัฒนาระบบการผลิตและคุณภาพ การผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

4.2.2 การวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการบริโภคผักปลอดสารพิษของชาวกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล” ปี 2549

การวิจัยนี้จัดทำโดย สมศิริ วัฒนสิน

การศึกษาดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการบริโภคผักปลอด สารพิษของชาวกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภค ผักปลอดสารพิษของผู้บริโภค มูลเหตุจูงใจที่ทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจบริโภคผักปลอดสารพิษ รวมทั้ง เหตุผลที่ผู้บริโภคไม่เลือกบริโภคผักปลอดสารพิษ ความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อราคา ผักปลอดสารพิษ การรับรู้ของผู้บริโภคที่มีต่อตราสินค้าของผักปลอดสารพิษ

ผลการวิจัยพบว่า ในกลุ่มตัวอย่างที่กำลังบริโภคผักปลอดสารพิษพบว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างบริโภคผักปลอดสารพิษ คือความปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง รองลงมาคือการบริโภคผักปลอดสารพิษเป็นผลดีต่อสุขภาพในระยะยาวและการได้รับอิทธิพลจากการได้รับข่าวสารเรื่องสุขภาพและอาหารปลอดสารพิษ ตามลำดับ สำหรับมูลเหตุจูงใจที่ทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจบริโภคผักปลอดสารพิษในครั้งแรก คือ ความปลอดภัยของสารพิษตกค้าง รองลงมาคือการบริโภคผักปลอดสารพิษ เป็นผลดีต่อสุขภาพในระยะยาว และ การได้รับอิทธิพลจากการชักชวนของผู้อื่น เช่น เพื่อน ผู้มีชื่อเสียง แพทย์ ตามลำดับ

ในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยบริโภคมาก่อนให้เหตุผลของการที่ยังไม่บริโภคผักปลอดสารพิษคือหาซื้อยาก รองลงมาปัจจุบันไม่ได้ประกอบอาหารเอง และ ยังไม่แน่ใจเกี่ยวกับมาตรฐานของผักปลอดสารพิษ ตามลำดับ ในกลุ่มผู้ที่เคยบริโภค มีเหตุผลสำคัญที่ทำให้เลิกบริโภคผักปลอดสารพิษคือผักปลอดสารพิษหาซื้อได้ยาก รองลงมาคือไม่ได้ประกอบอาหารเอง และ ยังไม่แน่ใจเกี่ยวกับมาตรฐานของผักปลอดสารพิษตามลำดับ ในกลุ่มผู้บริโภคที่เลิกบริโภคส่วนใหญ่มีความคิดที่จะกลับมาบริโภคผักปลอดสารพิษอีกครั้งถ้าผักปลอดสารพิษมีการจัดจำหน่ายอย่างทั่วถึงและหาซื้อได้ง่ายขึ้น มีราคาถูกลงใกล้เคียงกับผักทั่วไป และผักปลอดสารพิษมีตรารับรองจากหน่วยงานของรัฐว่าเป็นผักปลอดสารพิษจริง ในด้านความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อราคา ผู้บริโภคมีความคิดว่าผักปลอดสารพิษมีราคาค่อนข้างแพง

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้บริโภคด้านเพศ และอายุมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจบริโภคผักปลอดสารพิษ เพศหญิงนิยมบริโภคผักปลอดสารพิษมากกว่าเพศชาย และการบริโภคผักปลอดสารพิษจะมากขึ้นตามระดับอายุที่มากขึ้น ในด้านตราสินค้าพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ไม่เลือกตราสินค้าของผักปลอดสารพิษในกลุ่มผู้บริโภคที่เลือกตราสินค้า โดยค่าของโครงการหลวงมากที่สุดถึง รองลงมาผู้บริโภคเลือกผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเกษตรกรที่มีตรารับรองของกรมส่งเสริมการเกษตร อาชีพมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตราสินค้าของผักปลอดสารพิษ โดยกลุ่มแม่บ้านมีพฤติกรรมเลือกตราสินค้ามากที่สุด

4.2.3 สํารวจความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการบริโภคผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ ปี 2550

การสำรวจความคิดเห็นจัดทำโดยสำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่ง รายงานการศึกษาของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 1 จังหวัดเชียงใหม่ ประจำเดือนตุลาคม 2550 ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริโภคผักปลอดสารพิษในจังหวัดเชียงใหม่ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 1 เผยผลวิจัยว่า “คนเชียงใหม่นิยมบริโภคผัก” ถึงร้อยละ 62 ส่วนใหญ่เป็น

ผักปลอดสารพิษ ซึ่งมีคุณค่าทางโภชนาการ และมีความปลอดภัย อีกทั้งยังแนะนำให้ภาครัฐร่วมกับชุมชน ได้ช่วยรณรงค์การปลูกและบริโภคผักปลอดสารพิษให้มากขึ้น

ทั้งนี้ นายบรรลพ จันทรสาม ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 1 (สศท.1) จังหวัดเชียงใหม่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยถึง ผลวิจัย เรื่องสภาพการผลิต การตลาด และพฤติกรรมผู้บริโภคผักในจังหวัดเชียงใหม่ ของ ปีงบประมาณ 2550 ซึ่งจากการสุ่มสัมภาษณ์ผู้บริโภคในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 414 ราย ทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล พบว่า คนเชียงใหม่นิยมบริโภคผักสดต่าง ๆ ค่อนข้างสูง ในทุกฤดูกาล โดยมีปริมาณการบริโภคผักต่อมื้อ เมื่อเทียบกับปริมาณอาหารชนิดอื่น คิดเป็นร้อยละ 62 ซึ่งผักที่บริโภคมาจากการซื้อ กับปลูกเอง หรือเก็บตามริมรั้วหัวไร่ปลายนา ซึ่งจะบริโภคชนิดผักที่ซื้อ หรือปลูกเองตามฤดูกาล และคำนึงถึงความสดใหม่ สะอาด รวมทั้งคุณค่าทางโภชนาการเป็นสำคัญ

สำหรับการบริโภคผักปลอดสารพิษพบว่า ผู้บริโภคร้อยละ 41 นิยมซื้อผักที่มีตราสัญลักษณ์อาหารปลอดภัย ซึ่งผู้บริโภคกลุ่มนี้ยังคงมีแนวโน้มที่จะบริโภคผักดังกล่าวต่อไปในอนาคต และผู้บริโภคถึงร้อยละ 67 เห็นว่าภาครัฐน่าจะมีการประชาสัมพันธ์รณรงค์ส่งเสริมให้มีการบริโภคผักให้มากขึ้นกว่าเดิม โดยผ่านช่องทางของสื่อวิทยุ / โทรทัศน์

ปัจจุบันความปลอดภัยทางสุขภาพด้าน โภชนาการเป็นสิ่งสำคัญ การบริโภคที่ถูกหลักอนามัยและปลอดภัยเป็นสิ่งจำเป็น ประกอบกับกระแสประชาคมโลกในปัจจุบันต่างให้ความสำคัญในเรื่องนี้ ผลการวิจัยพบว่า น่าจะมีการประชาสัมพันธ์ รณรงค์ ส่งเสริมให้มีการปลูกการบริโภคผักปลอดสารพิษให้มากขึ้น ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวภาครัฐสามารถร่วมกับชุมชน เพื่อเสนอแผนงานตามความต้องการของชุมชน ให้บรรจุเข้าในยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด ตามปี งบประมาณ ได้ต่อไป

นอกจากนี้อาจจะพัฒนาเป็นแผนวิจัย ในลักษณะของ แผนพัฒนาตราผลิตภัณฑ์ รูปแบบการบรรจุหีบห่อของผักปลอดสารพิษในยุทธศาสตร์ย่อย “ผลิตภัณฑ์ชุมชน” หรือ “แผนการผลิตผักปลอดสาร” เพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในยุทธศาสตร์ย่อย “ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” เป็นต้น ซึ่งเป็นการตอบสนองผู้บริโภค สอดรับกับนโยบายรัฐ รวมทั้งเจตนารมณ์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ปี 2550 – 2554 ต่อไป

จากผลการศึกษาจากหลาย ๆ หน่วยงาน อาจกล่าวสรุปได้ว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่เริ่มมีความสนใจเรื่องสุขภาพ หันมาห่วงใยสุขภาพของตนเองมากขึ้น มีความรู้ความเข้าใจเรื่องภัยจากสารพิษที่มีอยู่ในผักมากขึ้น และผลจากการสำรวจตลาดก็มีแนวโน้มอุปสงค์ (Demand) ของ

ผักปลอดสารพิษมากขึ้นเช่นกัน แต่ผลการสำรวจดังกล่าวก็ยังไม่สามารถชี้ให้เห็นได้ชัดเจนว่าอุปสงค์หรือปริมาณเสนอผักปลอดสารพิษที่เพิ่มสูงขึ้นนี้ มาจากผู้บริโภคส่วนใหญ่ในท้องตลาดจริงหรือไม่ และความต้องการดังกล่าวนั้นเป็นความต้องการเพื่อแสวงหาสินค้า (ผักปลอดสารพิษ) เพื่อนำมาบริโภคให้ได้หรือไม่ เพราะหากเป็นเพียงแค่เจตคติ หรือทัศนคติเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องหาซื้อมาทานก็ได้

ด้วยเหตุนี้ นักวิจัยจึงได้ทำการสำรวจข้อมูลกลุ่มผู้บริโภคผักปลอดสารพิษที่มีส่วนร่วมและสนับสนุนการผลิตผักปลอดสารพิษบนเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดเชียงใหม่ โดยแยกเป็นผู้บริโภครายเดี่ยวในครัวเรือน กลุ่มร้านอาหารมังสวิรัต และกลุ่มร้านอาหารเจ ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งนักวิจัยถือว่าเป็นผู้บริโภคที่ทานผักมากกว่าผู้บริโภคโดยทั่วไป ผลที่ได้จะเป็นข้อสรุปที่แสดงให้เห็นทิศทางของการสนับสนุนการผลิตผักปลอดสารพิษ ของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ ว่ามีทิศทางความเป็นไปได้มากน้อยแค่ไหน

4.3 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มผู้บริโภคผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่

จากการสำรวจกลุ่มผู้บริโภคผักปลอดสารพิษ ในจังหวัดเชียงใหม่พบว่ากลุ่มผู้บริโภคผักปลอดสารพิษ ในจังหวัดเชียงใหม่มีจำนวนทั้งสิ้น 3 กลุ่มใหญ่ ซึ่งประกอบไปด้วย กลุ่มผู้บริโภครายเดี่ยว กลุ่มร้านอาหารมังสวิรัต และกลุ่มร้านอาหารเจ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.3.1 กลุ่มที่ 1 ผู้บริโภครายเดี่ยว

กลุ่มผู้บริโภครายเดี่ยว ประกอบไปด้วย กลุ่มแม่บ้านและครัวเรือน และกลุ่มผู้บริโภคผักปลอดสารพิษตามรอยพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง หมู่ที่ 4 ต.หนองแฝก อ.สารภี จ.เชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มที่เน้นการบริโภคผักปลอดสารพิษเป็นหลัก มีผลการวิจัยดังนี้

(1) กลุ่มแม่บ้านและครัวเรือน

เป็นผู้ที่นิยมบริโภคผักปลอดสารพิษ เพราะห่วงใยสุขภาพและดูแลคนใกล้ชิด สามี และลูก ให้มีสุขภาพแข็งแรง ปราศจากโรคร้าย ไข้เจ็บ มูลค่าการซื้อต่อเดือน ประมาณ 600 บาท ส่วนใหญ่จะซื้อผักคะน้า ผักกาดขาว และผักกวางตุ้ง ผักที่อยากซื้อแล้วให้ปลอดสารพิษ คือ ฟริก กับ มะเขือเทศ เพราะดื้อยามากถ้าถูกปลูกโดยใช้สารเคมีแฉะหรือล้างเท่าไรก็ไม่ออก แหล่งที่ซื้อประจำคือ ตลาดสดและในซูเปอร์มาร์เก็ต มีความต้องการที่จะซื้อผักที่มีตรารับรองไม่ว่าจะเป็นของหน่วยงานราชการหรือ เอกชนก็ตาม และยินดีที่จะซื้อผักปลอดสารพิษ ที่มีราคาสูงกว่าผักทั่ว ๆ ไป

(2) กลุ่มผู้บริโภคผักปลอดสารพิษตามรอยพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงหมู่ที่ 4 ต.หนองแฝก อ.สารภี จ.เชียงใหม่

จัดตั้งขึ้นโดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานการเกษตรอำเภอสารภี และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแฝก ผักปลอดสารพิษที่ซื้อประจำคือ ผักกาดเขียว ยอดผักทอง ผักแค ถั่วฝักยาว มะเขือกรอบ และผักบุ้ง ผักที่อยากซื้อแล้วให้ปลอดสารพิษ คือ ผักทุกชนิด แหล่งที่ซื้อประจำคือตลาดสดในหมู่บ้าน มีความต้องการที่จะซื้อผักที่มี ทรายรับรองไม่ว่าจะเป็นของหน่วยงานราชการหรือเอกชนก็ตาม และยินดีที่จะซื้อผักปลอดสารพิษเท่ากับราคาผักทั่วไป

4.3.2 กลุ่มที่ 2 กลุ่มร้านอาหารมังสวิรัต

กลุ่มผู้บริโภคในร้านอาหารมังสวิรัตทั้งสิ้น 19 ร้าน มีรายละเอียดการสำรวจและการวิจัยดังนี้

(1) ชมรมมังสวิรัตสาขาเชียงใหม่

ตั้งอยู่เลขที่ 42 ถนนมหิดล ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกในชมรมปลูกผักปลอดสารพิษ โดยการนำพันธุ์มาให้ปลูกเมื่อโตแล้วก็นำมาขายที่ร้านและเอามาปรุงอาหารขายที่ร้านชมรมมังสวิรัต ร้านชมรมมังสวิรัตจะซื้อผักปลอดสารพิษเป็นประจำ ชนิดของผักที่ซื้อ ได้แก่ กระชาย ขิง ข่า มันเทศ มันฝรั่ง โดยจะเอาน้ำตาลทราย วุ้นเส้น กะปิ น้ำปลาไปแลกเปลี่ยนของเขา

เหตุผลที่ซื้อเป็นประจำเนื่องจากห่วงใยสุขภาพและห่วงใยผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม กรรมวิธีการผลิตที่เต็มใจซื้อ ผักที่ซื้อต้องมีกรรมวิธีการผลิตที่ต้องไม่ใช่ทั้งสารเคมีและปุ๋ยเคมี ราคาที่ยินดีซื้อคือราคาที่เท่ากับผักทั่วไป สำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมาก คือ เทศกาลกินเจ

(2) ร้านอาหารมังสวิรัติศูนย์การค้าสวนแก้ว

ตั้งอยู่บนถนนห้วยแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทางร้านจะซื้อผักปลอดสารพิษเป็นบางครั้ง ชนิดของผักที่ซื้อ ได้แก่ ผักบุ้ง กระน้ำ กวางตุ้ง ผักกาดขาว แดงกวา ชนิดของผักที่ต้องการปลอดสารพิษ ได้แก่ กระเจี๊ยบเขียว มะเขือกรอบ

เหตุที่ซื้อเป็นบางครั้งเพราะหาซื้อยากและมีราคาแพง และห่วงใยผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แหล่งที่ซื้อคือตลาดสด ในการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษทางร้านให้ความสำคัญของทรายรับรองจากหน่วยงานราชการ ผักที่ซื้อต้องมีกรรมวิธีการผลิตที่ต้องไม่ใช่สารเคมีและปุ๋ยเคมี ราคาที่ยินดีซื้อเท่ากับผักทั่วไป การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเพื่อสร้างความ

มั่นใจด้านความปลอดภัยเห็นว่าจำเป็นที่ตรวจสอบเพราะเชื่อมั่นในหน่วยงาน สำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมาก คือ เทศกาลกินเจ

(3) ร้านมังสวิรัตินิโรอาหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ตั้งอยู่ในบริเวณโรงอาหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทางร้านจะซื้อผักปลอดสารพิษเป็นบางครั้ง ชนิดของผักที่ซื้อได้แก่ ผักบุ้ง ผักกวางตุ้ง ผักกาดขาว แดงกวา ซื้อผักปลอดสารพิษเป็นบางครั้ง

เหตุผลที่เป็นบางครั้งเพราะมีราคาสูง แหล่งที่ซื้อคือตลาดสด ในการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษทางร้านให้ความสำคัญของตรารับรองจากหน่วยงานราชการ กรณีวิธีการผลิตที่เต็มใจซื้อต้องไม่ใช่ทั้งสารเคมีและปุ๋ยเคมี ราคาที่ยินดีซื้อเท่ากับผักทั่วไป การตรวจสอบและรับรอง จำเป็นที่ตรวจสอบเพราะเชื่อมั่นในหน่วยงานมาตรฐานสินค้าเพื่อสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยฤดูกาลที่ต้องการผักมากคือเทศกาลกินเจ

(4) ร้านมังสวิรัตินิโรอาหาร

ตั้งอยู่ใกล้วัดชัยศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทางร้านจะซื้อผักปลอดสารพิษเป็นบางครั้ง ชนิดของผักที่ซื้อได้แก่ ผักกาดขาว ผักคะน้า ผักกวางตุ้ง ชนิดของผักที่ต้องการปลอดสารพิษ ได้แก่ ถั่วงอก ถั้วฝักยาว ถั้วแขก

เหตุผลที่ซื้อเป็นบางครั้ง เพราะราคาแพงและอยู่ใกล้ตลาดเมืองใหม่มีทั้งผักปลอดสารพิษและไม่ปลอดสารพิษ แหล่งที่ซื้อคือตลาดสด ในการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษทางร้านให้ความสำคัญของตรารับรองจากหน่วยงานราชการ ผักที่ซื้อต้องมีกรรมวิธีการผลิตที่ต้องไม่ใช่สารเคมีและปุ๋ยเคมี ราคาที่ยินดีซื้อเท่ากับผักทั่วไป สำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมาก คือ เทศกาลกินเจ

(5) ร้านมังสวิรัตินิโรอาหาร

ตั้งอยู่ตรงข้ามเกสต์ชกรรม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทางร้านจะซื้อผักปลอดสารพิษเป็นประจำชนิดของผักที่ซื้อได้แก่ ผักบุ้ง คะน้า กวางตุ้ง ผักกาดขาว แดงกวา ชนิดของผักที่ต้องการให้ปลอดสารพิษคือ คะน้า หน่อไม้ฝรั่ง ผักกาดขาว ผักกวางตุ้ง

เหตุผลที่ซื้อเป็นประจำเพราะห่วงสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม แหล่งที่ซื้อคือตลาดสด ในการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษทางร้านให้ความสำคัญของตรารับรองจากหน่วยงานราชการ ผักที่ซื้อต้องมีกรรมวิธีการผลิตที่ต้องไม่ใช่ทั้งสารเคมีและปุ๋ยเคมี ราคาที่ยินดีซื้อเท่ากับผักทั่วไป การตรวจสอบและรับรองจำเป็นต้องตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเพื่อสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยสำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมากคือเทศกาลกินเจ

(6) ร้านมังสวิรัตติ โรงอาหารคณะมนุษย มหาวิทาลัยเชียงใหม่

ตั้งอยู่ในโรงอาหารคณะมนุษย มหาวิทาลัยเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทางร้านจะซื้อผักปลอดสารพิษเป็นบางครั้ง ชนิดของผักที่ซื้อได้แก่ ผักบุ้ง กระน้ำ กวางตุ้ง ผักกาดขาว ส่วนชนิดของผักที่ต้องการให้ปลอดสารพิษคือ กระหล่ำปลี ถั่วฝักยาว

เหตุผลที่ซื้อเป็นบางครั้งเพราะมีคนมาส่งวัตถุดิบที่ร้าน แหล่งที่ซื้อทั้งตลาดสด และมีคนมาส่งถึงร้าน กรรมวิธีการผลิตที่เต็มใจซื้อคือต้องไม่ใช่ทั้งสารเคมีและปุ๋ยเคมี ราคาที่ยินดีซื้อเท่ากับ ผักทั่วไป การตรวจสอบและรับรองจำเป็นที่ต้องตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเพื่อสร้างความมั่นใจ ด้านความปลอดภัยสำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมากคือเทศกาลกินเจ

(7) ร้านลองพิสูจน์มังสวิรัตติเจ

ตั้งอยู่บริเวณตลาดรวมโชค อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทางร้านจะซื้อปลอดสารพิษเป็นบางครั้ง ชนิดของผักที่ซื้อได้แก่ ถั่วงอก กระหล่ำปลี ผักบุ้ง พริก ผักกระน้ำ ส่วนชนิดของผักที่ต้องการให้ปลอดสารพิษคือ ถั่วฝักยาว ถั่วแขก

เหตุผลที่ซื้อเป็นบางครั้ง เพราะอยู่ใกล้ตลาด หาซื้อผักทั่วไปง่าย แหล่งที่ซื้อคือตลาดสด กรรมวิธีการผลิตที่เต็มใจซื้อคือต้องไม่ใช่ทั้งสารเคมีและปุ๋ยเคมี ราคาที่ยินดีซื้อเท่ากับ ผักทั่วไป การตรวจสอบและรับรองจำเป็นที่ต้องตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเพื่อสร้างความมั่นใจ ด้านความปลอดภัยสำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมาก คือ เทศกาลกินเจ

(8) ร้านมังสวิรัตติ ศูนย์อาหารชั้นล่างศูนย์การค้าแอร์พอร์ตพลาซ่า

ตั้งอยู่ในศูนย์อาหารชั้นล่างศูนย์การค้าแอร์พอร์ตพลาซ่า ถนนมหิดล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทางร้านจะซื้อผักปลอดสารพิษเป็นบางครั้ง ชนิดของผักที่ซื้อได้แก่ ผักกวางตุ้ง แดงกวา ผักบุ้ง ส่วนชนิดของผักที่ต้องการให้ปลอดสารพิษ คือ ผักกระน้ำ กระหล่ำปลี

เหตุผลที่ซื้อเป็นบางครั้ง เพราะราคาสูง กรรมวิธีที่เต็มใจซื้อคือต้องไม่ใช่สารเคมี แต่ใช้ปุ๋ยเคมีได้ ราคาที่ยินดีซื้อเท่ากับผักทั่วไป การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าจำเป็น ที่ตรวจสอบเพราะเชื่อมั่นในหน่วยงานเพื่อสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัย สำหรับฤดูกาล ที่ต้องการผักมากคือเทศกาลกินเจ

สำหรับการสำรวจร้านอาหารมังสวิรัตต่อไปนี้ ร้านดังกล่าวไม่สามารถเข้าร่วมโครงการวิจัยได้เนื่องจากมีการเลิกกิจการไปบางส่วน และบางร้านก็ทำการขายในช่วงทานอาหารเจ อาหารมังสวิรัต และบางร้านก็ขายเฉพาะเครื่องปรุงอาหารเท่านั้น มีรายละเอียดของร้านต่าง ๆ ดังนี้

- (9) โอมมังสวิรัต (ขายเฉพาะเทศกาลกินเจ)
ตั้งอยู่บนถนนมูลเมือง หลังประตูท่าแพ ตำบล พระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ไม่สามารถเข้าร่วมได้
- (10) ร้านอาหารมังสวิรัตสากล (สำนักงานสโมสรมังสวิรัตเชียงใหม่)
ตั้งอยู่เลขที่ 31/11-12 ซอยสายลม ถนนสนามบินเก่า-กองบิน 41 ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ได้เลิกกิจการไปแล้ว
- (11) โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์ (จัดเลี้ยงด้วยอาหารเจเท่านั้น)
ตั้งอยู่เลขที่ 330 ซอยโรงพยาบาล ตานนา ถนนซูเปอร์ไฮเวย์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ได้เลิกกิจการไปแล้ว
- (12) ร้านอาหารมังสวิรัต
อยู่ข้างที่ว่าการอำเภอเมืองเชียงใหม่
ได้เลิกกิจการไปแล้ว
- (13) ร้านคุณเชิญ (ในโรงแรมนิวเสรมธุรกิจ)
ตั้งอยู่เลขที่ 46/1 ถนนรถไฟ ใกล้สถานีรถไฟเชียงใหม่ ตำบลวัดเกต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ได้เลิกกิจการไปแล้ว
- (14) ร้านอาหารมังสวิรัตไพบร
ตั้งอยู่เลขที่ 15/3 ศรีภูมิซอย 1 ถนนศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ได้เลิกกิจการไปแล้ว

(15) ร้านต้นฝืนมังสวิรัตติ-เจ

ตั้งอยู่เลขที่ 14 หมู่ 5 ตำบลทุ่งต้อม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากมีระยะทางในการเดินทางไกล เพราะตั้งอยู่ต่าง

อำเภอ

(16) ร้านลองพิณจันท์ – มังสวิรัตติ

ตั้งอยู่หน้าตลาดเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากมีระยะทางในการเดินทางไกล เพราะตั้งอยู่ต่าง

อำเภอ ใช้เวลาในการเดินทางค่อนข้างนาน

(17) ร้านครัวมังสวิรัตติ

ตั้งอยู่เลขที่ 254 หมู่ 2 ตำบลเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากมีระยะทางในการเดินทางไกล เพราะตั้งอยู่ต่าง

อำเภอ ใช้เวลาในการเดินทางค่อนข้างนาน

(18) ร้านอาหารมังสวิรัตติฝาง

ตั้งอยู่เลขที่ 10/11 ตรงข้ามโรงจักรไฟฟ้าอำเภอฝาง ตำบลเวียง อำเภอฝาง

จังหวัดเชียงใหม่

ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากมีระยะทางในการเดินทางไกล เพราะตั้งอยู่ต่าง

อำเภอ ใช้เวลาในการเดินทางค่อนข้างนาน

(19) ร้านอาหารอินเดีย ถนนท้ายวัง ก่อนถึงสี่แยกชานินทร์

ได้เลิกกิจการไปแล้ว

จากกลุ่มผู้บริโภคในร้านอาหารมังสวิรัตติทั้งสิ้น 19 ร้าน พบว่ามีเพียง 8 ร้าน ที่ยังคงดำเนินกิจการอยู่ ที่เหลือได้เลิกกิจการไปแล้ว และบางแห่งไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ ทั้งนี้เพราะมีปัญหาเรื่องระยะทางในการเดินทางไกล เช่น อำเภอฝาง และอำเภอเชียงดาว เป็นต้น

4.3.3 กลุ่มที่ 3 กลุ่มร้านอาหารเจ

การสำรวจพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารของผู้บริโภคอาหารในร้านอาหารเจ จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนทั้งสิ้น 35 ร้าน มีรายละเอียดดังนี้

(1) ร้านอาหารเจ (คุณศิริชัย คำดี) มูลนิธิธรรมิกราช

ตั้งอยู่เลขที่ 269/1 ถนนช้างเผือก ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งขึ้นโดยมี คุณศิริชัย คำดี เป็นประธาน มีกรรมการทั้งหมด 6 คน วัตถุประสงค์ที่จัดตั้งก็เพื่อชักชวนคนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ดูแลสุขภาพโดยการกินเจ ได้ไปเผยแพร่ตามโรงเรียน และให้ความช่วยเหลือไปที่ต่าง ๆ ตามที่ได้ถูกร้องขอมา ได้เปิดขายอาหารเจมานาน 10 ปีแล้ว ในเทศกาลกินเจได้ส่งเสริมให้ปลูกผักปลอดสารพิษ ปลูกให้กับร้านขายอาหารเจด้วย ทางร้านจะซื้อผักปลอดสารพิษเป็นประจำ ชนิดของผัก ที่ซื้อ ได้แก่ ผักบุ้ง กระถิน กวางตุ้ง ผักกาดขาว แดงกวา ชนิดของผักที่ต้องการปลอดสารพิษ ได้แก่ กระเทียมเจียว ถั่วงอก ถั่วฝักยาว

เหตุที่ซื้อเป็นประจำเนื่องจากห่วงใยสุขภาพและห่วงใยผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แหล่งที่ซื้อคือตลาดสดและแหล่งผลิตโดยตรง ทางร้านให้ความสำคัญของตรารับรองคือเป็นตราของหน่วยงานราชการ ผักที่ซื้อต้องมีกรรมวิธีการผลิตที่ต้องไม่ใช่ทั้งสารเคมีและปุ๋ยเคมี ราคาที่ยินดีซื้อคือราคาที่เท่ากับผักทั่วไป ทางร้านต้องการให้มีการตรวจและรับรองมาตรฐานสินค้า เพราะเชื่อมั่นในหน่วยงานสำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมาก คือ เทศกาลกินเจ

(2) ร้านอาหารเจพุทธสัมพันธ์

ตั้งอยู่เลขที่ 199/23 ถนนช้างคลาน (ข้างสี่สวนพลาซ่า) ตำบลช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทางร้านจะซื้อผักปลอดสารพิษเป็นบางครั้ง ชนิดของผักที่ซื้อ ได้แก่ ผักบุ้ง กระถิน กวางตุ้ง ผักกาดขาว แดงกวา ส่วนชนิดของผักที่ต้องการให้ปลอดสารพิษคือ กะหล่ำปลี

เหตุที่ซื้อเป็นบางครั้งเพราะมีคนมาส่งวัตถุดิบที่ร้าน แหล่งที่ซื้อมีคนมาส่งถึงร้าน กรรมวิธีการผลิตที่เต็มใจซื้อ ผักที่ซื้อต้องไม่ใช่ทั้งสารเคมีและปุ๋ยเคมี ราคาที่ยินดีซื้อคือราคาที่เท่ากับ ผักทั่วไป ทางร้านต้องการให้มีการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเพราะเชื่อมั่น ในหน่วยงานสำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมาก คือ เทศกาลกินเจ

(3) ร้านเจ (ช้อกลับบ้าน)

ตั้งอยู่บริเวณตลาดต้นลำไย เข้าทางด้านหลังแม่ปิง อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่ ทางร้านจะซื้อผักปลอดสารพิษเป็นบางครั้ง

เหตุที่ซื้อเป็นบางครั้งเพราะมีราคาสูง แหล่งที่ซื้อคือตลาดสด ทางร้านให้ความสำคัญ ของตรารับรองที่เป็นหน่วยงานราชการกรรณวิธีการผลิตที่เต็มใจซื้อผักที่ซื้อต้องไม่ใช้ทั้งสารเคมีและปุ๋ยเคมี ราคาที่ยินดีซื้อคือราคาที่เท่ากับผักทั่วไป ผักที่ซื้อต้องมีการตรวจสอบ และรับรองมาตรฐานสินค้าเพราะเชื่อมั่นในหน่วยงาน สำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมาก คือ เทศกาลกินเจ

(4) ร้านอินโฮม

ตั้งอยู่ใกล้ประตูช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ขายเฉพาะเทศกาลกินเจ ทางร้านจะซื้อผักปลอดสารพิษเป็นบางครั้ง ชนิดของผักที่ซื้อคือ ผักบุ้ง คะน้า กวางตุ้ง ผักกาดขาว แดงกวาง

เหตุที่ซื้อเป็นบางครั้งเพราะอยู่ใกล้ตลาดและซื้อผักทั่วไปที่ตลาด แหล่งที่ซื้อคือตลาดสด ทางร้านให้ความสำคัญของตรารับรองของหน่วยงานราชการ กรรณวิธีการผลิตที่เต็มใจซื้อผักที่ซื้อต้องไม่ใช้ทั้งสารเคมีและปุ๋ยเคมี ราคาที่ยินดีซื้อคือราคาที่เท่ากับผักทั่วไป ผักที่ซื้อต้องมีการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเพราะเชื่อมั่นในหน่วยงาน สำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมาก คือ เทศกาลกินเจ

(5) ร้านเจ โรงอาหารมหาวิทยาลัยพายัพ

ตั้งอยู่บริเวณ โรงอาหาร มหาวิทยาลัยพายัพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทางร้าน จะซื้อผักปลอดสารพิษเป็นบางครั้ง ชนิดของผักที่ซื้อคือ คะน้า กวางตุ้ง ชนิดของผักที่ต้องการ ใ้ปลอดสารพิษคือ กะหล่ำปลี แดงกวาง ถั่วฝักยาว

เหตุที่ซื้อเป็นบางครั้งเพราะราคาสูง แหล่งที่ซื้อคือตลาดสด ทางร้านให้ความสำคัญ ของตรารับรองที่เป็นหน่วยงานราชการ กรรณวิธีการผลิตที่เต็มใจซื้อ ผักที่ซื้อต้องไม่ใช้ทั้งสารเคมีและปุ๋ยเคมี ราคาที่ยินดีซื้อคือราคาที่เท่ากับผักทั่วไป ผักที่ซื้อต้องมีการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเพราะเชื่อมั่นในหน่วยงาน สำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมาก คือ เทศกาลกินเจ

(6) ร้านชุดาเจ

อยู่บริเวณทางเข้าโลตัสคำเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทางร้านซื้อผักปลอดสารพิษเป็นบางครั้ง ชนิดของผักที่ซื้อคือ กระน้ำ กวางตุ้ง ผักกาดขาว

เหตุที่ซื้อเป็นบางครั้งเพราะหาซื้อได้ยาก แหล่งที่ซื้อคือตลาดสด ทางร้านให้ความสำคัญของตรารับรองที่เป็นหน่วยงานราชการ กรรมวิธีการผลิตที่เต็มใจซื้อผักที่ซื้อต้องไม่ใช่ทั้งสารเคมีและปุ๋ยเคมี ราคาที่ยินดีซื้อคือราคาที่เท่ากับผักทั่วไป ผักที่ซื้อต้องมีการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเพราะเชื่อมั่นในหน่วยงาน สำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมาก คือ เทศกาลกินเจ

(7) ร้านเจ กระจาทิพย์

ตั้งอยู่หน้าเกตุขุมชน ทางร้านซื้อผักปลอดสารพิษเป็นบางครั้ง ชนิดของผักที่ซื้อได้แก่ กระน้ำ กวางตุ้ง ผักกาดขาว กะหล่ำปลี ชนิดของผักที่ต้องการปลอดสารพิษคือ กระน้ำ แตงกวา แครอท ผักชีฝรั่ง

เหตุที่ซื้อเป็นครั้งคราวเพราะหาซื้อได้ยาก ไม่มีชนิดผักที่ต้องการ แหล่งที่ซื้อคือตลาดสด ในการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษทางร้านให้ความสำคัญของตรารับรองจากหน่วยงานราชการ ผักที่ซื้อต้องมีกรรมวิธีการผลิตที่เต็มใจซื้อ ผักที่ซื้อต้องไม่ใช่สารเคมี แต่ใช้ปุ๋ยเคมีได้ ราคาที่ยินดีซื้อเท่ากับผักทั่วไป การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้า (จำเป็นที่ตรวจสอบเพราะเชื่อมั่นในหน่วยงาน) เพื่อสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยเห็นว่า สำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมาก คือ เทศกาลกินเจ

(8) ร้านเป็ดย่างเขวราช

ตั้งอยู่ข้างร้านถ่ายเอกสารม่วงน้อย ทางร้านจะซื้อผักปลอดสารพิษเป็นบางครั้ง ชนิดของผักที่ซื้อได้แก่ ผักบุ้ง กระน้ำ มะระ ชนิดของผักที่ต้องการปลอดสารพิษคือ กระน้ำ แตงกวา ผักบุ้ง ผักกาดขาว

เหตุผลที่ซื้อเป็นครั้งคราวเพราะไม่มีชนิดผักที่ต้องการและมีราคาสูง แหล่งที่ซื้อคือ ตลาดสด ร้านจำหน่ายสินค้าปลอดสารพิษ แหล่งผลิตโดยตรง ในการเลือกซื้อจากผักปลอดสารพิษทางร้านให้ความสำคัญของตรารับรองจากหน่วยงานราชการและหน่วยงานของเอกชน ผักที่ซื้อต้องมีกรรมวิธีการผลิตที่ ต้องไม่ใช่สารเคมีแต่ใช้ปุ๋ยเคมี ราคาที่ยินดีซื้อเท่ากับผักทั่วไป การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเพื่อสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยเห็นว่ามีความจำเป็นที่ตรวจสอบและเชื่อมั่นในหน่วยงาน สำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมาก คือ เทศกาลกินเจ

(9) ร้านศักดิ์สิทธิ์อาหารเจ

ตั้งอยู่ในซอยตรงข้าม รพ.ประสาท ทางร้านจะซื้อผักปลอดสารพิษเป็นบางครั้ง ชนิดของผักที่ซื้อได้แก่คะน้า ผักกวางตุ้ง ดอกกะหล่ำ ชนิดของผักที่ต้องการปลอดสารพิษคือ คะน้า ผักกาดขาว ผักชี เห็ดหอม

เหตุผลที่ซื้อเป็นบางครั้งเพราะหาซื้อได้ยาก ไม่มีชนิดผักที่ต้องการ แหล่งที่ซื้อคือร้านจำหน่ายสินค้าปลอดสารพิษ แหล่งผลิตโดยตรงในการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษทางร้านให้ความสำคัญของตรารับรองจากหน่วยงานราชการและหน่วยงานของเอกชน ผักที่ซื้อต้องมีกรรมวิธีการผลิตที่ต้องไม่ใช่สารเคมี แต่ใช้ปุ๋ยเคมีได้ ราคาที่ยินดีซื้อเท่ากับผักทั่วไป การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าจำเป็นที่ตรวจสอบเพราะเชื่อมั่นในหน่วยงานเพื่อสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยสำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมาก คือ เทศกาลกินเจ

(10) ร้านเจมีชวนจีน

ตั้งอยู่ถนนแก้ววรัฐ ไปทางสถานีขนส่งเชียงใหม่อาเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซื้อผักปลอดสารพิษเป็นประจำ ชนิดของผักที่ซื้อได้แก่ ผักกวางตุ้ง ผักคะน้า หัวผักกาด กะหล่ำปลี ชนิดของผักที่ต้องการปลอดสารพิษ ได้แก่ แดงกวา ถั้วผักยาว พริก

เหตุผลที่ซื้อเป็นประจำเพราะห่วงใยสุขภาพและสิ่งแวดล้อม แหล่งที่ซื้อคือตลาดสดในการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษทางร้านให้ความสำคัญของตรารับรองจากหน่วยงานราชการ ผักที่ซื้อต้องมีกรรมวิธีการผลิตต้องไม่ใช่สารเคมีและปุ๋ยเคมี ราคาที่ยินดีซื้อเท่ากับผักทั่วไปสำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมาก คือ เทศกาลกินเจ

(11) ร้านเจ้าเงาะ

ตั้งอยู่ตรงข้ามประตูทางเข้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซื้อผักปลอดสารพิษเป็นประจำ ชนิดของผักที่ซื้อได้แก่ ผักกาดขาว ผักกวางตุ้ง ผักคะน้า ชนิดของผักที่ต้องการให้ปลอดสารพิษ ได้แก่ ถั้วผักยาว ถั้วงอก

เหตุผลที่ซื้อเป็นประจำเพราะห่วงใยสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม แหล่งที่ซื้อคือตลาดสดในการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ ทางร้านให้ความสำคัญของตรารับรองจากหน่วยงานราชการ ผักที่ซื้อต้องมีกรรมวิธีการผลิตต้องไม่ใช่สารเคมีและปุ๋ยเคมีราคาที่ยินดีซื้อเท่ากับผักทั่วไปสำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมาก คือ เทศกาลกินเจ

(12) ร้านเจริญมิตร

ตั้งอยู่บนถนนห้วยแก้ว หน้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ซื้อผักปลอดสารพิษเป็นประจำ ชนิดของผักที่ซื้อได้แก่ มะระ ดอกกะหล่ำ กะหล่ำปลี คะน้า
กวางตุ้ง ชนิดของผักที่ต้องการปลอดสารพิษได้แก่ ถั่วฝักยาว ถั่วงอก แดงกวาง

เหตุผลที่เป็นประจำเพราะห่วงใยสุขภาพและสิ่งแวดล้อม แหล่งที่ซื้อคือตลาด
สด ในการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษทางร้านให้ความสำคัญของตรารับรองจากหน่วยงาน
ราชการ ผักที่ซื้อต้องมีกรรมวิธีการผลิตที่ต้องไม่ใช่สารเคมีและปุ๋ยเคมี ราคาที่ยินดีซื้อเท่ากับผัก
ทั่วไป สำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมาก คือ เทศกาลกินเจ

(13) ร้านเสปียงบุญ (เจ)

ตั้งอยู่ในโรงอาหารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ ซื้อผักปลอดสารพิษเป็นบางครั้ง ชนิดของผักที่ซื้อได้แก่ ผักกาดขาว
ถั่วฝักยาว ผักคะน้า ผักกวางตุ้ง ส่วนชนิดของผักที่ต้องการให้ปลอดสารพิษคือ กะหล่ำปลี
กระเจี๊ยบเขียว มะเขือ

เหตุผลที่ซื้อเป็นบางครั้ง เพราะมีคนมาส่งวัตถุดิบที่ร้าน แหล่งที่ซื้อทั้งตลาด
สดและมีคนมาส่งถึงร้าน กรรมวิธีที่เต็มใจซื้อคือต้องไม่ใช่สารเคมี แต่ใช้ปุ๋ยเคมีได้ ราคาที่ยินดี
ซื้อเท่ากับ ผักทั่วไป การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าที่ตรวจสอบเพราะเชื่อมั่นใน
หน่วยงาน เพื่อสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัย สำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมากคือ เทศกาล
กินเจ

(14) ร้านสถานธรรมเทียนเป่า

ตั้งอยู่หลังมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตรงข้ามคณะศึกษาศาสตร์ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ ซื้อผักปลอดสารพิษเป็นบางครั้ง ชนิดของผักที่ซื้อได้แก่ ผักคะน้า
ผักกวางตุ้ง ผักกาดขาว กะหล่ำปลี ส่วนชนิดของผักที่ต้องการให้ปลอดสารพิษ คือ ถั่วฝักยาว
แดงกวาง

เหตุผลที่ซื้อเป็นบางครั้ง เพราะราคาสูง กรรมวิธีที่เต็มใจซื้อคือต้องไม่ใช่
สารเคมี แต่ใช้ปุ๋ยเคมีได้ ราคาที่ยินดีซื้อเท่ากับผักทั่วไป การตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน
สินค้าจำเป็น ที่ตรวจสอบเพราะเชื่อมั่นในหน่วยงานเพื่อสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัย
สำหรับฤดูกาลที่ต้องการผักมาก คือ เทศกาลกินเจ

สำหรับการสำรวจร้านอาหารเจ ต่อไปนี้ ร้านดังกล่าวไม่สามารถเข้าร่วมโครงการวิจัยได้ เนื่องจากมีการเลิกกิจการไปบางส่วน และบางร้านก็ทำการขายในช่วงทานอาหารเจ และบางร้านก็ขายเฉพาะเครื่องปรุงอาหารเท่านั้น มีรายละเอียดของร้านต่าง ๆ ดังนี้

(15) ร้านอาหารเจ อัญชลี

ตั้งอยู่เลขที่ 14/39 ถนนมณีนพรัตน์ ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัด
เชียงใหม่

ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากขายอาหารเจในช่วงเทศกาลเท่านั้น ไม่ได้ขาย
เป็นประจำ

(16) ร้านอาหารเจ วัจนีย์

ตั้งอยู่เลขที่ 91 หน้าวัดพระธาตุดอยมทอง หมู่ 2 ตำบลบ้านหลวง อำเภอ
จอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากขายอาหารเจในช่วงเทศกาลเท่านั้น ไม่ได้ขาย
เป็นประจำ

(17) เจธรรมชาติ 2

ตั้งอยู่บริเวณหน้าวัดฟอนสร้อย ใกล้ตลาดสดประตูเชียงใหม่
ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากขายอาหารเจในช่วงเทศกาลเท่านั้น ไม่ได้ขาย
เป็นประจำ

(18) ร้านถนอมเจ

ตั้งอยู่บริเวณถนนสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากขายอาหารเจในช่วงเทศกาลเท่านั้น ไม่ได้ขาย
เป็นประจำ

(19) ร้านมูมเจ

ตั้งอยู่ใกล้โรงพยาบาลมหาราชเชียงใหม่
ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากขายอาหารเจในช่วงเทศกาลเท่านั้น ไม่ได้ขาย
เป็นประจำ

(20) หยกฟ้าอาหารเจ

ตั้งอยู่ใกล้ตลาดศิริวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ไม่สามารถเข้าร่วมได้เนื่องจากขายเฉพาะเครื่องปรุงอาหารเจ แต่ไม่ได้
ประกอบอาหารขาย

(21) ร้านเจสันติธรรม

ตั้งอยู่บริเวณซอยสันติธรรม ถนนหัตติเสวี อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากขายอาหารเจในช่วงเทศกาลเท่านั้น ไม่ได้ขาย
เป็นประจำ

(22) อิมบุญเจซัพพลายส์ (ซูเปอร์มาร์เก็ตเจแห่งแรก ปลึก-ต่ง)

ตั้งอยู่เลขที่ 190/2 หมู่บ้านอิมบุญ ซอย 3 (วัดป่าแพ่ง) ถนนเมืองสมุทร อำเภอ
เมือง จังหวัดเชียงใหม่

ขายเฉพาะเครื่องปรุงอาหารเจ

(23) เจพรทิพย์

ตั้งอยู่เลขที่ 23 ถนนหัตติเสวี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากขายอาหารเจในช่วงเทศกาลเท่านั้น ไม่ได้ขาย
เป็นประจำ

(24) เจธรรมชาติ 1

ตั้งอยู่หลังรัชชาแมนชั่น ถนนศิริมงคลจารย์ ทางไปห้วยแก้ว
ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากขายอาหารเจในช่วงเทศกาลเท่านั้น ไม่ได้ขาย
เป็นประจำ

(25) ร้านเจอีสาน

ตั้งอยู่ใกล้โชตนามอลล์ นครเชียงใหม่
ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากขายอาหารเจในช่วงเทศกาลเท่านั้น ไม่ได้ขาย
เป็นประจำ

(26) ร้านมังสวิรัตินเดีย

ตั้งอยู่ซอยโปลี ถนนช้างเผือก ใกล้ตลาดเอราวัณ
ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากขายอาหารเจในช่วงเทศกาลเท่านั้น ไม่ได้ขาย
เป็นประจำ

(27) ร้านเจ

ตั้งอยู่บริเวณสนามกีฬาเทศบาล
ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากขายอาหารเจในช่วงเทศกาลเท่านั้น ไม่ได้ขาย
เป็นประจำ

(28) ร้านเจ้ฟอง

ตั้งอยู่บริเวณถนนเมืองสมุทร หลังตลาดเมืองใหม่ อำเภอเมือง จังหวัด
เชียงใหม่

ไม่ขายผัก ขายเฉพาะเครื่องปรุง และไม่ได้ประกอบอาหารขาย จึงไม่สามารถ
เข้าร่วมโครงการได้

(29) ร้านเซฟต์ัญญาจ

ตั้งอยู่บริเวณซอยนันทาราม 5 ถนนสุริวงค์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากขายอาหารเจในช่วงเทศกาลเท่านั้น ไม่ได้ขาย
เป็นประจำ

(30) ร้านเจไอศกรีมหิมะ

ตั้งอยู่บริเวณถนนสนามบิน แยกถนนอ้อมเมือง ย่านต้นรากันท์ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่
ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากขายอาหารเจในช่วงเทศกาลเท่านั้น ไม่ได้ขาย
เป็นประจำ

(31) ศูนย์อาหารมังสวิรัตบ้านเฮา

ตั้งอยู่บริเวณถนนเทวีอุทิศ ไปออกถนนเจริญเมือง อำเภอเมือง จังหวัด
เชียงใหม่
ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากขายอาหารเจในช่วงเทศกาลเท่านั้น ไม่ได้ขาย
เป็นประจำ

(32) ร้านโฮลเฮิร์ท

ตั้งอยู่บริเวณถนนศรีดอนไชย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากขายอาหารเจในช่วงเทศกาลเท่านั้น ไม่ได้ขาย
เป็นประจำ

(33) ร้านเจพรรณนิภา

ตั้งอยู่บริเวณถนนช้างคลาน ย่านโรงเรียนพณิชยการลานนา อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่
ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากขายอาหารเจในช่วงเทศกาลเท่านั้น ไม่ได้ขาย
เป็นประจำ

(34) ร้านดีใจ

ตั้งอยู่บริเวณถนนระแงง ออกถนนคชสาร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากขายอาหารเจในช่วงเทศกาลเท่านั้น ไม่ได้ขาย
เป็นประจำ

(35) ร้านมังสวิรัต

ตั้งอยู่บริเวณถนนช้างเรือนจำ (ถนนอินทวิโรศ ซอย 1) อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่
ไม่สามารถเข้าร่วมได้ เนื่องจากขายอาหารเจในช่วงเทศกาลเท่านั้น ไม่ได้ขาย
เป็นประจำ

จากกลุ่มผู้บริโภคในร้านอาหารทั้งสิ้น 35 ร้าน พบว่ามีเพียง 14 ร้าน ที่ยังคงดำเนินกิจการ
อยู่ ที่เหลือได้เลิกกิจการไปแล้ว และบางแห่งไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ ทั้งนี้เพราะร้าน
ดังกล่าวเปิดร้านในนามของร้านอาหารเจ แต่ในทางปฏิบัติไม่ได้ประกอบอาหารที่ทำจากผักขาย
ให้กับลูกค้า บางร้านขายเฉพาะเครื่องปรุง หรืออาหารแห้งเท่านั้น จึงไม่สามารถเข้าร่วม
โครงการวิจัยนี้ได้

